Architektury systemów komputerowych

Lista zadań nr 5

Na zajęcia 26 marca i 8 kwietnia 2024

Uwaga! Należy być przygotowanym do wyjaśnienia semantyki każdej instrukcji, która pojawia się w treści zadania. W tym celu posłuż się dokumentacją: x86 and amd64 instruction reference¹. W szczególności trzeba wiedzieć jak dana instrukcja korzysta z rejestru flag «EFLAGS» tam, gdzie obliczenia zależą od jego wartości.

W trakcie tłumaczeniu kodu z asemblera x86-64 do języka C należy trzymać się następujących wytycznych:

- Używaj złożonych wyrażeń minimalizując liczbę zmiennych tymczasowych.
- Nazwy wprowadzonych zmiennych muszą opisywać ich zastosowanie, np. result zamiast rax.
- Instrukcja goto jest zabroniona. Należy używać instrukcji sterowania if, for, while i switch.
- Petle «while» należy przetłumaczyć do petli «for», jeśli poprawia to czytelność kodu.

Zadanie 1. Zaimplementuj poniższą funkcję w asemblerze x86-64. Wartości «x» i «y» typu «uint64_t» są przekazywane przez rejestry %rdi i %rsi, a wynik zwracany w rejestrze %rax. Najpierw rozwiąż zadanie używając instrukcji skoku warunkowego. Potem przepisz je używając instrukcji «sbb».

$$addu(x,y) = \begin{cases} \texttt{ULONG\_MAX} & \mathsf{dla}\ x+y \geq \texttt{ULONG\_MAX} \\ x+y & \mathsf{w}\ \mathsf{p.p.} \end{cases}$$

Wskazówka! Rozwiązanie wzorcowe składa się z 3 instrukcji bez «ret».

Zadanie 2. Zaimplementuj funkcję zdefiniowaną poniżej w asemblerze x86-64. Taka procedura w języku C miałaby sygnaturę «long cmp(uint64_t x, uint64_t y)».

$$cmp(x,y) = \begin{cases} -1 & \text{gdy } x < y \\ 1 & \text{gdy } x > y \\ 0 & \text{gdy } x = y \end{cases}$$

Wskazówka: Rozwiązanie wzorcowe ma cztery wiersze (bez ret). Użyj instrukcji adc, sbb i neg.

Zadanie 3. Zapisz w języku C funkcję o sygnaturze «int puzzle(long x, unsigned n)» której kod w asemblerze podano niżej. Zakładamy, że parametr «n» jest niewiększy niż 64. Przedstaw jednym zdaniem co robi ta procedura.

```
      1 puzzle:
      testl %esi, %esi
      8
      sarq %rdi

      2
      je .L4
      9
      incl %edx

      3
      xorl %edx, %edx
      10
      cmpl %edx, %esi

      4
      xorl %eax, %eax
      11
      jne .L3

      5
      .L3:
      movl %edi, %ecx
      12
      ret

      6
      andl $1, %ecx
      13
      .L4:
      movl %esi, %eax

      7
      addl %ecx, %eax
      14
      ret
```

Uwaga! Instrukcja zapisująca młodszą połowę 64-bitowego rejestru ustawia na 0 jego starszą połowę (brzydota x86-64).

Zadanie 4. Poniżej zamieszczono kod procedury o sygnaturze «long puzzle2(char *s, char *d)». Wyznacz *bloki podstawowe* oraz narysuj *graf przepływu sterowania*. Przetłumacz tę procedurę na język C, a następnie jednym zdaniem powiedz co ona robi.

¹http://www.felixcloutier.com/x86/

```
puzzle2:
                                                cmpb %cl, %r9b
                                        10
      movq %rdi, %rax
                                        11
                                                jne
                                                      .L2
3 .L3: movb (%rax), %r9b
                                                movq %r8, %rax
                                        12
       leaq 1(%rax), %r8
                                                      .L3
                                        13
                                                jmp
       movq %rsi, %rdx
                                        14 .L4: subq %rdi, %rax
5
6 .L2: movb (%rdx), %cl
                                        15
                                                ret
       incq %rdx
       testb %cl, %cl
            .L4
       iе
```

Zadanie 5 (2). Poniżej widnieje kod funkcji o sygnaturze «uint32_t puzzle3(uint32_t n, uint32_t d)». Wyznacz bloki podstawowe oraz narysuj graf przepływu sterowania, po czym przetłumacz tę funkcję na język C. Na podstawie ustępu "Mixing C and Assembly Language" strony GNU Assembler Examples² napisz i zaprezentuj działanie programu, który pomógł Ci odpowiedzieć na pytanie co ta funkcja robi.

```
puzzle3:
                                       11
                                               orl
                                                     %ecx, %eax
       movl %edi, %edi
                                       12
                                               movq %r8, %rdi
       salq $32, %rsi
                                       13 .L2: shrl %ecx
       movl $32, %edx
                                               decl %edx
                                       14
       movl $0x80000000, %ecx
                                                     .L3
                                               jne
       xorl %eax, %eax
                                      16
                                               ret
7 .L3: addq %rdi, %rdi
       movq %rdi, %r8
       subq %rsi, %r8
9
       js
10
```

Zadanie 6 (2). Poniżej zamieszczono kod rekurencyjnej procedury o sygnaturze «long puzzle4(long *a, long v, uint64_t s, uint64_t e)». Wyznacz bloki podstawowe oraz narysuj graf przepływu sterowania. Przetłumacz tę procedurę na język C, a następnie jednym zdaniem powiedz co ona robi.

```
puzzle4:
                                                  leaq 1(%rax), %rdx
       movq %rcx, %rax
                                          12
       subq %rdx, %rax
                                                  call puzzle4
                                          13
3
        shrq %rax
                                         14 .L10: ret
4
       addq %rdx, %rax
                                         15 .L11: leaq -1(%rax), %rcx
5
        cmpq %rdx, %rcx
                                                  call puzzle4
        jb
             .L5
                                         17
                                                  ret
        movq (%rdi,%rax,8), %r8
                                         18 .L5: movq $-1, %eax
        cmpq %rsi, %r8
                                         19
                                                  ret
10
        jе
             .L10
```

Wskazówka: Z reguły procedurę «puzzle4» woła się następująco: «i = puzzle4(a, v, 0, n - 1)».

Zadanie 7 (2). Poniższy kod w asemblerze otrzymano w wyniku deasemblacji funkcji zadeklarowanej jako «long switch_prob(long x, long n)». Zapisz w języku C kod odpowiadający tej funkcji.

```
1 400590 <switch_prob>:
2 400590: 48 83 ef 3c
                                   subq $0x3c,%rsi
3 400594: 48 83 fe 05
                                   cmpq $0x5,%rsi
4 400598: 77 29
                                         *0x4005c3
                                   ja
5 40059a: ff 24 f5 f8 06 40 00
                                   jmpq *0x4006f8(,%rsi,8)
                                                                 Zrzut pamięci przechowującej
6 4005a1: 48 8d 04 fd 00 00 00 00 lea
                                         0x0(,%rdi,8),%rax
                                                                       tablicę skoków:
7 4005a9: c3
                                  retq
                                                                 18 (gdb) x/6gx 0x4006f8
                                  movq %rdi,%rax
8 4005aa: 48 89 f8
                                                                 19 0x4006f8: 0x4005a1
9 4005ad: 48 c1 f8 03
                                         $0x3,%rax
                                  sarq
10 4005b1: c3
                                                                 20 0x400700: 0x4005a1
                                  retq
11 4005b2: 48 89 f8
                                  movq %rdi,%rax
                                                                 21 0x400708: 0x4005b2
                                shlq $0x4,%rax
subq %rdi,%rax
movq %rax,%rdi
12 4005b5: 48 c1 e0 04
                                                                 22 0x400710: 0x4005c3
                                                                23 0x400718: 0x4005aa
13 4005b9: 48 29 f8
                                                                 24 0x400720: 0x4005bf
14 4005bc: 48 89 c7
15 4005bf: 48 Of af ff
                                 imulq %rdi,%rdi
16 4005c3: 48 8d 47 4b
                                 leaq 0x4b(%rdi),%rax
17 4005c7: c3
                                  retq
```

²http://cs.lmu.edu/~ray/notes/gasexamples/